

The page features a decorative graphic consisting of three blue circles of varying sizes and several thin blue lines. One large circle is at the top center, a smaller one is below it to the right, and another large circle is at the bottom right. Lines connect the top-left corner to the top circle, the top circle to the middle circle, and the middle circle to the bottom-right corner. A large circle is also partially visible at the bottom right.

NOVOSTI U POREZNOM SUSTAVU RH

Izmjene i dopune Zakona i Pravilnika sa primjenom od
01.01.2015. godine

Jasminka Tolić Balja, dipl.oec.
28.01.2015.

UVOD	2
MINI POREZNA REFORMA	3
ZAKON O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST	3
PDV prema naplaćenim naknadama	3
Ukidanje obveze podnošenja konačnog obračuna PDV-a (Obrazac PDV-K) od 2015.	5
Obveza ispravka pretporeza za zalihe dobara.....	5
Odgovornost poreznog obveznika primatelja računa u cilju zaštite državnog proračuna	6
Nove evidencije o prijenosu porezne obveze u tuzemstvu.....	7
Mjesto oporezivanja telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitiranja te elektroničkih usluga koje se obavljaju osobama koje nisu porezni obveznici	8
Suspendiranje PDV identifikacijskog broja u slučaju sumnje na zlouporabu PDV ID.....	9
Nekretnine u sustavu PDV –a	10
Snižena stopa za lijekove	12
Novi obrasci	12
POREZ NA DOBIT	13
Promjena načina oporezivanja – primjena novih kriterija	13
Oporezivanje matičnih društava i društava kćeri	13
Olakšice za reinvestiranu dobit	14
Porezni postupci	14
Porezne olakšice	15
ZAKON O POREZU NA DOHODAK	16
Izmjene poreznih stopa	16
Porez na kamate	17
Oporezivanje kapitalnih dobitaka i ukidanje olakšice za dividende	19
Primici od prodaje otpada	20
Novi način predaje porezne prijave.....	21
Drugi dohodak kod stjecanja imovine	22
Poticaji i potpore	22
Neoporezive isplate.....	23
Promjene Obrasca JOPPD.....	24
Zakon o doprinosima.....	27
Osobe mlađe od 30 godina.....	27
Doprinosi samostalnih obveznika.....	28
Zakon o igrama na sreću	30

UVOD

Porezi su obvezna davanja koja bez izravne i trenutačne protuusluge država uzima od osoba i društava da bi prikupljenim novcem financirala javne rashode.

Drugim riječima, svi moramo plaćati dio svojih prihoda državi da bi nam ona zauzvrat osigurala javne usluge kao što su obrazovanje, zdravstvena zaštita, javna sigurnost, briga za starije i siromašne članove društva i sl. U toj definiciji važne su dvije stvari:

- porezi su obvezna davanja, a
- za plaćene poreze nema trenutačne izravne protuusluge.

Odrednica da su porezi **obvezna davanja** znači da jednom kad dospiju na naplatu trebaju biti i uplaćeni državi. U suprotnome država može prisilom (sudovima, policijom) ostvariti svoje pravo. Zato neki poreze nazivaju prisilnim iznuđivanjem.

Važno je i to da pojedinac za plaćeni porez **ne dobiva izravnu protuuslugu**, tj. ako u svibnju platite 1.000 kuna poreza, ne znači da ćete se u tome mjesecu smjeti koristiti uslugama bolnice, škole ili policije do iznosa od 1.000 kuna i nakon toga će vam te usluge biti uskraćene. Jednako tako, ako u tome mjesecu iskoristite 700 kuna usluga, država vam neće vratiti 300 kuna poreza. Porezima nije unaprijed određena njihova namjena ni količina usluge koju ćete zauzvrat dobiti.

Zašto moramo plaćati poreze?

Oporezivanje je zasada jedini poznati praktični način ubiranja sredstava za financiranje javnih rashoda za dobra i usluge kojima se svi koristimo.

Čini se da su poreznici svugdje oko nas: porez na dohodak i doprinosi uštežu nam se izravno iz plaće, porez na dodanu vrijednost povećava cijenu robe koju kupujemo, porez na promet nekretnina plaćamo kada kupujemo stan, trošarinu kada automobil punimo benzinom ili kada popijemo pivo u kafiću. Gotovo svaku našu aktivnost vezanu za robu i usluge prati neka vrsta poreza.

Kao što Benjamin Franklin kaže, **na ovom svijetu ništa nije izvjesno osim poreza i smrti**. No čini se da, usprkos našem negodovanju, mora biti tako. Porezi su cijena javnih dobara kojima se koristimo gotovo svakodnevno i vrlo se često i ne pitamo kolika je njihova cijena. Javna su dobra npr. javna zdravstvena zaštita, javno obrazovanje naše djece, javna sigurnost na našim ulicama, red u prometu, muzeji, parkovi, čisti zrak i sl. Da bi smo u svemu tome uživali, moramo plaćati poreze.

Porezi su najizdašniji proračunski prihod. Porezi i doprinosi u proračun donose 90% ukupnih proračunskih sredstava. Ostali prihodi napunili su »samo« 10% proračuna.

U proračun najviše donose PDV (34,3% ukupnih poreza) i socijalni doprinosi (33,8%). Slijede trošarine (9,9%), porez na dohodak (9,0%), porez na dobit (8,7%) i carine (1,6%). Prihod od poreza na imovinu i ostalih poreza vrlo je malen.

MINI POREZNA REFORMA

Od 1. siječnja 2015. na snagu su stupile porezne promjene kojima se država odriče dijela svojih prihoda kako bi povećala kupovnu moć građana, te se olakšava poslovanje obrtnicima i poduzetnicima.

ZAKON O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST

PDV prema naplaćenim naknadama

Važeći propisi do 01.01.2015.

Iako je u Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/13), članak 139. st. 4. bilo već propisano da će od 01. siječnja 2015. svi obveznici poreza na dohodak morati prijeći na obračun PDV-a prema izdanim računima, veliki broj poreznih obveznika kontinuirano je upućivao, putem raznih udruženja ili osobno, zahtjeve da se i nakon 31. prosinca 2014. godine omogući obračun PDV-a prema naplaćenim naknadama s obzirom na određene poteškoće u poslovanju te na promjene koje ih očekuju kao što su način vođenja poslovnih knjiga te ostale promjene vezane uz obračun PDV-a prema obavljenim isporukama. Direktivom Vijeća 2006/112/EZ s kojom Zakon o PDV-u mora biti usklađen propisana je mogućnost da države članice za određene transakcije ili kategorije poreznih obveznika propišu mogućnost obračuna PDV-a prema naplaćenim naknadama. Prema dostupnim podacima veliki broj država članica Europske unije primjenjuje obračun PDV-a prema naplaćenim naknadama za porezne obveznike koji ne prelaze određeni iznos vrijednosti isporuka.

Prijašnjim odredbama Zakona o PDV-u mogućnost obračuna PDV-a na temelju primljene ili naplaćene naknade bila je propisana samo za obveznike poreza na dohodak.

Njih je bilo 49.733, što čini 36% ukupnih poreznih obveznika, od toga:

mjesečnih obveznika 31.125, a kvartalnih 18.608 poreznih obveznika.

Prvi pokušaji regulacije kašnjenja u uplatama PDV-a

Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine, br.108/2012, 144/2012, 81/2013 i 112/2013) unesene su značajne promjene u načinu rješavanja problema dospjelih i nenaplaćenih potraživanja koji onemogućavaju odvijanje normalnih poslovnih procesa. Istim se propisuje financijsko poslovanje poduzetnika, rokovi ispunjenja novčanih obveza i pravne posljedice zakašnjenja s ispunjenjem.

Cilj je bio da se svi sudionici koji ne ispunjavaju svoje novčane obveze uklone s tržišta, kako bi se uredilo tržište u kojem bi svi sudionici uredno ispunjavali svoje novčane obveze.

Drugi pokušaj regulacije kašnjenja u uplatama PDV-a

Uvođenje modela obračuna poreza na dodanu vrijednost sa „prijenosom porezne obveze” za građevinske usluge i isporuke rabljenog materijala.

Treći pokušaj regulacije kašnjenja u uplatama PDV-a

Primjenu postupka oporezivanja gdje porezni obveznici čija vrijednost isporuka dobara i usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 3.000.000,00 kuna mogu primjenjivati postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama, pruža mogućnost da oko 87%, odnosno oko 120.000 poreznih obveznika može primijeniti navedeni model.

O tome hoće li nakon 1. siječnja 2015. godine PDV obračunavati prema naplaćenim naknadama ili prema obavljenim isporukama moglo je prema dostupnim podacima odlučivati oko 55.400 fizičkih osoba obrtnika i oko 64.500 pravnih osoba koje ostvaruju promete koji nisu veći od 3.000.000,00 kuna. Od 55.400 fizičkih osoba njih 5.667 fizičkih osoba obrtnika koji sada PDV obračunavaju prema obavljenim isporukama moći od 1. siječnja 2015. godine odlučiti da će PDV obračunavati prema naplaćenim naknadama. Jednako tako 64.500 pravnih osoba koje sada obračunavaju PDV prema obavljenim isporukama moći će odlučiti da od 1. siječnja 2015. godine PDV obračunavaju prema naplaćenim naknadama.

Iako se radi o velikom broju poreznih obveznika, napominje se da su to isključivo mali i srednji poduzetnici koji ostvaruju svega 8% od ukupne vrijednosti obavljenih isporuka na razini Republike Hrvatske. Jednako tako na njih se odnosi svega 8% ukupno obračunanog PDV-a na razini Republike Hrvatske. Porezni obveznici koji će od 1. siječnja 2015. godine PDV obračunavati prema naplaćenim naknadama pravo na odbitak PDV-a ostvarivat će tek kada svojim dobavljačima plate račune za isporuke koje su primili.

Očekivane posljedice ove odluke

Propisivanjem postupka oporezivanja prema naplaćenim naknadama dodatno će se potaknuti razvoj malog i srednjeg poduzetništva, što će utjecati i na razvoj gospodarstva i bolje investicijske klime obzirom da će navedeni porezni obveznici za obavljene isporuke PDV morati obračunavati tek kada ih naplate. Na navedeni način utjecat će se i na bolju likvidnost malih i srednjih poduzetnika obzirom da neće morati angažirati dodatna financijska sredstva kako bi podmirili obvezu PDV-a za isporuke koje nisu naplatili.

Što se tiče utjecaja na državni proračun potrebno je napomenuti da bi utjecaj postupka oporezivanja prema naplaćenim naknadama u konačnici trebao biti neutralan ako porezni obveznici uredno podmiruju svoje obveze i plaćaju račune dobavljačima. Može se očekivati samo određeni pomak u trenutku obveze plaćanja PDV-a u odnosu na trenutak prava na odbitak pretporeza, što bi u pojedinim trenucima moglo rezultirati određenim odstupanjima koja bi mogla imati trenutni pozitivan ili negativan učinak.

Prelazak sa obračuna po naplaćenju, na postupak po izdanoj fakturi

Porezni obveznik koji je primjenjivao postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama u prijavi PDV-a za prvo razdoblje oporezivanja nakon prelaska na obračun PDV-a prema obavljenim isporukama mora iskazati sve obavljene, a nenaplaćene isporuke prije promjene načina obračuna PDV-a kao naplaćene te ima pravo odbiti PDV sadržan u primljenim isporukama koje nije platio do promjene načina obračuna PDV-a.

Nadležnoj ispostavi Porezne uprave mora kao prilog uz prijavu PDV-a za prvo razdoblje oporezivanja nakon prelaska na obračun PDV-a prema obavljenim isporukama dostaviti popis svih izdanih, a nenaplaćenih računa i svih primljenih, a neplaćenih računa do promjene načina obračuna PDV-a.

Ukidanje obveze podnošenja konačnog obračuna PDV-a (Obrazac PDV-K) od 2015.

Zakonom o PDV-u koji je uveden u porezni sustav RH 01.01.1998. godine propisano je da porezni obveznici moraju podnositi konačni obračun PDV-a (Obrazac PDV-K) te se na taj način sva razdoblja, mjesečna i tromjesečna, smatraju obračunskim razdobljima dok se razdobljem oporezivanja smatra kalendarska godina.

Međutim podnošenje konačnog obračuna PDV-a predstavlja dodatne obveze za porezne obveznike te povećava administrativne troškove kako poreznih obveznika tako i Porezne uprave. Iz tog razloga ukidanje konačnog obračuna PDV-a rasterećuje porezne obveznike i smanjuje troškove podnošenja prijave.

Naime, uzimajući u obzir činjenicu da se u godišnjoj prijavi PDV-a navode sve isporuke dobara i usluga koje su već iskazane u periodičnim prijavama PDV-a za godinu za koju se podnosi konačni obračun PDV-a, periodična prijava PDV-a osiguravat će potrebne podatke za provedbu i evidenciju ispravka odbitka pretporeza stoga proizlazi da konačni obračun PDV-a nije nužan.

Obveza ispravka pretporeza za zalihe dobara

Do ulaska u EU i stupanja na snagu novog Zakona i Pravilnika o PDV-u, odnosno do 30. lipnja 2013., poduzetnici ulaskom u sustav PDV-a nisu ostvarivali pravo na povrat PDV-a plaćenog prilikom nabave dugotrajne imovine prije ulaska u sustav PDV-a, radi činjenice da se navedeno nije smatralo promjenom uvjeta mjerodavnih za oporezivanje, odnosno uvjetom pod kojim se obavlja ispravak odnosno povrat zaračunatog PDV-a.

Navedeno se u praksi manifestiralo na način da poduzetnik prilikom nabave nije ostvarivao pravo na pretporez, ali niti pravo na povrat dijela plaćenog PDV-a ulaskom u sustav PDV-a, iako je predmetnu imovinu od trenutka ulaska u sustav PDV-a koristio za obavljanje svoje oporezive djelatnosti. Također, prilikom prodaje tako nabavljene imovine poduzetnik je bio dužan zaračunati i platiti PDV.

S druge strane, u slučaju izlaska iz sustava PDV-a poduzetnik je bio dužan, prema propisanim uvjetima, vratiti državi dio PDV-a odbijenog prilikom nabave dugotrajne imovine za vrijeme „boravka“ u sustavu PDV-a.

Navedena postupanja nikako nisu bila u duhu europske PDV Direktive (2006/112/EZ), prema čijem čl. 192. države članice mogu poduzeti sve potrebne mjere da porezni obveznik ne uživa neopravdane povlastice niti trpi neopravdane štete ulaskom odnosno izlaskom iz sustava PDV-a. Nameće se zaključak da su u predmetnom slučaju poduzetnici, ipak, trpjeli neopravdanu štetu.

Stupanjem na snagu novog Zakona i Pravilnika o PDV-u, koji je u primjeni od 1. srpnja 2013., navedeno je ispravljeno u korist poduzetnika.

Naime, od 1. srpnja 2013., prema odredbama novog Zakona i Pravilnika o PDV-u, ulazak u sustav PDV-a se također smatra promjenom uvjeta mjerodavnog za oporezivanje nakon čijeg nastanka se, prema propisanim uvjetima, ispravlja (vraća) i PDV koji je poduzetniku bio zaračunan prilikom nabava dugotrajne imovine u razdoblju „boravka“ izvan sustava PDV-a.

Razdoblje u kojem porezni obveznik može obaviti ispravak pretporeza je deset (10) godina za nekretnine i pet (5) godina za ostalu dugotrajnu imovinu u odnosu na kalendarsku godinu u kojoj je dugotrajna imovina nabavljena. Godišnji iznos ispravka pretporeza iznosi 1/5 odnosno 1/10 (za nekretnine) iznosa PDV-a koji je bio zaračunan prilikom nabave.

Postupak ispravka pretporeza se ne provodi ako pretporez koji bi se trebao ispraviti po dobru dugotrajne imovine iznosi manje od 1.000,00 kuna.

A što je sa zaliham?

Preporuke onima koji su ulazili u sustav PDV-a - Pazite na zalihe, neka budu što manje, jer će se promjena načina oporezivanja reflektirati u podmirenju obveze PDV-a iz prodaje na štetu ukalkulirane marže!

Rješenje problema

Kako bi se osiguralo načelo neutralnosti oporezivanja PDV-om propisan je ispravak odbitka pretporeza i za zalihe dobara koja je porezni obveznik nabavio za obavljanje svoje gospodarske djelatnosti, a ne samo za gospodarska dobra, neovisno o tome prelazi li s redovnog postupka oporezivanja u posebni postupak ili obrnuto.

. Ispravak odbitka pretporeza porezni obveznik iskazat će u prijavi PDV-a koju podnosi za razdoblje oporezivanja u kojem je došlo do prelaska s redovnog postupka oporezivanja na posebni postupak oporezivanja za male porezne obveznike i obrnuto. Zalihama dobara smatraju se zalihe u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Odgovornost poreznog obveznika primatelja računa u cilju zaštite državnog proračuna

Dosadašnjim Zakonom o PDV-u propisano je bilo da je porezni obveznik kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga u tuzemstvu odgovoran kao jamac platac za plaćanje PDV-a, ako iz objektivnih okolnosti proizlazi da je znao ili morao znati da s takvom transakcijom sudjeluje u prijevarnim aktivnostima.

Porezna uprava obavijestit će poreznog obveznika koji sudjeluje u takvim transakcijama o njegovoj odgovornosti za plaćanje PDV-a.

Od dana primitka takve obavijesti Porezna uprava smatrat će da je porezni obveznik znao ili morao znati da takvim transakcijama sudjeluje u prijevornim aktivnostima kojima je namjera izbjegavanje plaćanja PDV-a. Ako je porezni obveznik obavljao transakcije sa rizičnim dobrima ili sa rizičnim poreznim obveznicima ili ako je od Porezne uprave primio obavijest da sudjeluje u prijevornim aktivnostima ili je njegova poslovna transakcija dio prijevornog lanca bit će odgovoran za neplaćeni PDV koji duguje njegov dobavljač obzirom da se smatra da je porezni obveznik trebao znati da sudjeluje u rizičnim transakcijama.

Ovim se izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u također postiže da će porezni obveznik kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga u tuzemstvu odgovarati za plaćanje PDV-a ako račun nije izdan (a trebao je biti) ili je u njemu netočno obračunan PDV. Ovdje se radi o poslovanju s poreznim obveznicima koji ne posluju u skladu s odredbama Zakona o PDV-u, a Porezna uprava ima saznanja o tome (ne podnose propisane prijave PDV-a, ne plaćaju PDV, ne odazivaju se na pozive Porezne uprave i sl.).

Također se propisuje odgovornost poreznog obveznika kojemu je obavljena isporuka, ako taj porezni obveznik svojem dobavljaču nije platio najmanje iznos PDV-a obračunanog u računu u roku propisanom posebnim propisom o financijskom poslovanju od dana izdavanja računa.

Naime, vrlo često se događa da porezni obveznici neplaćanjem primljenih isporuka svoga dobavljača onemogućavaju u normalnom poslovanju i podmirivanju njegovih poreznih obveza ili obveza prema njegovim dobavljačima, a da istovremeno neovisno o tome što nisu platili račun odbiju pretporez i time dođu u povoljniji položaj. Stoga je cilj ove odredbe proglasiti odgovornim za plaćanje PDV-a osobu koja je koristila pravo na pretporez, a da istovremeno račun koji sadržava obračunani PDV nije platila dobavljaču. Ova odredba značajna je za porezne obveznike koji PDV obračunavaju prema obavljenim isporukama zato što ti porezni obveznici PDV moraju platiti neovisno o tome jesu li naplatili svoje isporuke

Ako porezni obveznik – isporučitelj dobara ili usluga nije platio PDV u smislu članka 76. stavka 1. Zakona o PDV-u poduzet će se mjere ovrhe radi naplate u skladu s Općim poreznim zakonom. Ako se iznos PDV-a nije mogao naplatiti od isporučitelja u skladu s Općim poreznim zakonom poduzet će se mjere naplate na osnovi jamstva od primatelja isporuke ako nije isporučitelju u roku propisanom posebnim propisom platio račun najmanje u iznosu PDV-a obračunanog u računu za određenu isporuku.

Bolja evidencija neplatiša: Uvodi se obveza vođenja evidencije u kojoj će poduzetnici morati prijaviti tko im nije u propisanim rokovima platio račun. Poduzetnik koji dođe u postupak ovrhe radi svojih dugova prilikom poduzimanja mjera naplate uzet će se u obzir i podatak postoji li odgovornost jamca (osobe kojoj je taj poduzetnik izdao račun i koja je po toj osnovi koristila pravo na pretporez, a u rokovima plaćanja račun nije podmirila) te će se naplata provesti i od jamca (u visini odgovornosti za dug – visina korištenog pretporeza).

Nove evidencije o prijenosu porezne obveze u tuzemstvu

Porezni obveznik koji je upisan u registar obveznika PDV-a u tuzemstvu obavezan je popuniti i podnijeti Prijavu o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze kada obavlja isporuke dobara i usluga iz članka 75. stavka 3. Zakona. Navedeno se ne odnosi na poreznog obveznika

koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, a registriran je za potrebe PDV-a u Republici Hrvatskoj.

Prijava o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze podnosi se na Obrascu PPO. Prijava se podnosi u elektroničkom obliku za razdoblje od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju razvrstano po mjesecima, najkasnije do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku tromjesečja.

Porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a nije obavezan podnijeti prijavu ako nije obavljao isporuke iz članka 75. stavka 3. Zakona u tekućem tromjesečju.

Mjesto oporezivanja telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitiranja te elektroničkih usluga koje se obavljaju osobama koje nisu porezni obveznici

Obzirom da države članice imaju obvezu uskladiti svoje nacionalno zakonodavstvo na području PDV-a sa odredbama Direktive Vijeća 2008/8/EZ koje stupaju na snagu 1. siječnja 2015. godine, i RH je u obvezi uskladiti isto. Naime, mjestom obavljanja telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitiranja te elektronički obavljenih usluga koje se obavljaju osobama koje nisu porezni obveznici od 1. siječnja 2015. smatra se mjesto sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta primatelja tih usluga.

Primjerice, hrvatski porezni obveznik prodaje anti-virusni program putem interneta osobama koje nisu porezni obveznici u Mađarskoj i Sloveniji. Na obavljene usluge obračunat će mađarski, odnosno slovenski PDV.

PRIMATELJ USLUGA PRUŽATELJ USLUGA	EU PRIMATELJ IZ DČ 1	EU PRIMATELJ IZ DČ 2	PRIMATELJ IZVAN EU
EU PRUŽATELJ IZ DČ 1	DČ 1	DČ 2	IZVAN EU
EU PRUŽATELJ IZ DČ 2	DČ 1	DČ 2	IZVAN EU
PRUŽATELJ IZVAN EU	DČ 1	DČ 2	IZVAN EU

Ako se porezni obveznik ne prijavi za posebni postupak oporezivanja u Republici Hrvatskoj tada će se morati registrirati za potrebe PDV-a u ovome primjeru i u Mađarskoj i u Sloveniji.

Telekomunikacijskim uslugama se smatraju usluge koje se odnose na prenošenje, emitiranje i prijam signala, teksta, slika i zvukova ili informacija bilo koje vrste putem žica, radija, optičkih ili drugih elektromagnetskih sustava, uključujući s tim uslugama povezani prijenos ili ustupanje prava na korištenje kapaciteta za takvo prenošenje, emitiranje ili prijam. Telekomunikacijske usluge uključuju i omogućavanje pristupa globalnim informacijskim mrežama.

Elektronički obavljenim uslugama osobito se smatra:

- a) isporuka *web*-sjedišta, udomljavanje *web*-sjedišta, daljinsko održavanje programa i opreme,
- b) isporuka računalnih programa i njihovo ažuriranje,
- c) isporuka slika, tekstova i informacija te omogućavanje pristupa bazama podataka,

d) isporuka glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre te emitiranje političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih programa i priredbi,

e) učenje na daljinu.

Naime, Zakonom o PDV-u propisane su odredbe o posebnim postupcima oporezivanja za porezne obveznike koji obavljaju telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja te elektronički obavljene usluge osobama koje nisu porezni obveznici. Pored posebnog postupka oporezivanja za porezne obveznike koji nemaju sjedište na području Europske unije, koji je na snazi, uvodi se i posebni postupak za porezne obveznike sa sjedištem u Europskoj uniji, ali bez sjedišta u državi članici potrošnje.

Radi se o tzv. postupku „sve na jednom mjestu“ (eng. Mini One Stop Shop – MOSS) svrha kojeg je pojednostavljenje tako da se poreznim obveznicima koji obavljaju navedene usluge na području Europske unije omogući ispunjavanje obveze PDV-a na jednom mjestu. Taj postupak omogućit će poreznim obveznicima koji unutar Europske unije obavljaju navedene usluge primjenu jednog PDV identifikacijskog broja te podnošenje prijave PDV-a elektroničkim putem, odnosno putem jednog elektroničkog portala sa kojeg će se podaci iz tih prijava automatski prenositi onim državama članicama u kojima su porezni obveznici obavili usluge.

Obzirom da se navedene usluge koje se obavljaju osobama koje nisu porezni obveznici oporezuju prema mjestu potrošnje one će se oporezivati po stopi PDV-a koja se primjenjuje u državi članici potrošnje.

Porezni obveznik je obvezan za svako kalendarsko tromjesečje u roku od 20 dana od dana završetka razdoblja oporezivanja na koje se prijava odnosi, Poreznoj upravi podnijeti prijavu PDV-a za posebni postupak oporezivanja, bez obzira na to je li ili nije u tom razdoblju obavljao telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljene usluge. Prijava PDV-a za posebni postupak oporezivanja podnosi se elektroničkim putem.

U prijavi PDV-a porezni obveznik mora navesti svoj identifikacijski broj i za svaku državu članicu potrošnje u kojoj treba platiti PDV, ukupnu vrijednost obavljenih usluga u razdoblju oporezivanja bez PDV-a, ukupan iznos pripadajućeg PDV-a po stopama, stope PDV-a koje se primjenjuju te ukupan iznos PDV-a koji treba platiti.

Suspendiranje PDV identifikacijskog broja u slučaju sumnje na zlouporabu PDV identifikacijskog broja

Suspendiranje se propisuje u cilju brzog reagiranja kod sumnje na moguće porezne prijevare osobito na međunarodnoj razini.

Suspendiranjem PDV identifikacijski broj se ne ukida, već u razdoblju suspenzije neće biti valjan. Porezna uprava obavijestit će poreznog obveznika o suspendiranju PDV identifikacijskog broja.

Porezna uprava suspendirat će poreznom obvezniku PDV identifikacijski broj osobito kada:

- ne podnese prijavu PDV-a za 3 uzastopna razdoblja oporezivanja,
- za 3 uzastopna razdoblja oporezivanja ne plati PDV iskazan u prijavama PDV-a,
- 2 uzastopna puta ne odaziva se na pisane pozive Porezne uprave,
- nema otvoren poslovni račun u banci,
- nije dostavio kontakt podatke,
- sudjeluje u poslovnim transakcijama sa poreznim obveznicima koji su već sudjelovali u prijevarama.
- postoji sumnja da sudjeluje u poreznim prijevarama.

Nekretnine u sustavu PDV -a

Porez na promet nekretnina od 01.01.2015.

Odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet nekretnina stupaju na snagu 1. siječnja 2015. godine, a usmjerene su na usklađivanje sa Zakonom o PDV-u u kojemu je već propisan predmet oporezivanja, a što je usklađeno s Direktivom EU.

Od 1. siječnja 2015. godine porez na promet nekretnina se ne plaća na stjecanje nekretnina na koje isporučitelj zaračunava PDV (izbjegava se dvostruko oporezivanje).

PDV-om će se oporezivati isporuke koje izvrše poduzetnici koji su u registru PDV-a, i to:

- građevinsko zemljište i tzv. izgrađene nekretnine,
- zemljište i građevina će se oporezivati kao jedinstvena cjelina (osim na građevine, i na zemljište će se plaćati PDV, a ne više porez na promet nekretnina),
- građani više neće moći ostvariti oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina za zemljište kod prvokupa nove nekretnine budući se prema Zakonu o PDV-u zemljište i građevina oporezuju kao jedinstvena cjelina,
- ako nekretnina nije oporeziva PDV-om, oporeziva je porezom na promet nekretnina.

Ostale izmjene i dopune Zakona:

- precizira se utvrđivanje porezne osnovice:
 - utvrđivanje vrijednosti nekretnine prema vrijednosti te nekretnine u trenutku saznanja PU, a ne prema njenoj vrijednosti u trenutku kada je stečena, ali prema stanju te nekretnine u trenutku njenog stjecanja
 - kada je prodavatelj nekretnine poduzetnik koji kao računovodstvenu politiku za nekretnine koristi model revalorizacije, kao tržišna vrijednost nekretnine uzimat će se vrijednost iz poslovnih knjiga
- porezna oslobođenja kod statusne promjene odvajanja trgovačkog društva sukladno Zakonu o trgovačkim društvima - osim spajanja i pripajanja, te razdvajanja propisuje se oslobođenje i za statusnu promjenu odvajanja trgovačkog društva u više društava,
- vođenje evidencije prometa nekretnina
- prekršajne odredbe - u svrhu praćenja činjenica bitnih za oporezivanje prometa nekretnina, ali i utvrđivanja tržišne vrijednosti nekretnina koje obavlja ministarstvo nadležno za gradnju, isporučitelj nekretnine, na koju se obračunava porez na dodanu vrijednost, dužan je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, prijaviti tu isporuku nekretnine kroz obrazac prijave

prometa nekretnina, za sve osobe koje ne postupe sukladno zakonskim odredbama i promet nekretnina ne prijave u danom roku predviđene su sankcije,

- ostale izmjene i dopune usmjerene su većoj pravnoj sigurnosti poreznih obveznika normiranjem pozitivne prakse.

Pravilnik o obrascu Prijave prometa nekretnina i Evidenciji prometa nekretnina Prijava prometa nekretnina:

Novi obrazac Prijave dopunjen je novim poljima koja se prije svega odnose na nekretninu.

Sva polja u Prijavi moraju se popuniti uz izuzetke koji su propisani Pravilnikom.

Obveznikom podnošenja prijave smatra se:

- porezni obveznik za nekretninu na koju se obračunava porez na promet nekretnina
- isporučitelj nekretnine (PDV obveznik) za nekretninu na koju se obračunava PDV.

Prijava se dostavlja:

- neposredno nadležnoj ispostavi Porezne uprave ili poštom preporučeno (porezni obveznik)
- putem elektroničkog servisa ePorezna (PDV obveznik).

Za sve ugovore sklopljene i sve druge isprave nastale, odnosno sve odluke koje su postale pravomoćne do 31. prosinca 2014. godine, promet nekretnina se prijavljuje na obrascu Prijave poreza na promet nekretnina, dakle na starom obrascu.

Evidencija prometa nekretnina:

- sadrži podatke o prometima nekretnina prijavljenima nadležnoj ispostavi Porezne uprave
- podatke iz Evidencije, osim Porezne uprave, mogu koristiti i tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz ispunjenje jasno propisanih pravila, podnošenjem Zahtjeva za ustupanje podataka iz Evidencije prometa nekretnina.

Građevinsko zemljište za potrebe oporezivanja PDV-om

Od 1. siječnja 2015. PDV-om će se oporezivati i isporuke građevinskog zemljišta.

Građevinskim zemljištem se smatra zemljište za koje je izdan izvršni akt kojim se odobrava građenje odnosno:

- građevinska dozvola,
- lokacijska dozvola,
- rješenje za građenje i slično.

Prvo nastanjenje

Prvim nastanjenjem smatra se trenutak stavljanja nekretnine u uporabu što porezni obvezni dokazuje jednim od sljedećih dokumenata:

- a) dokumentom nadležnog tijela o prebivalištu ili uobičajenom boravištu,
- b) knjigovodstvenom evidencijom kojom se građevina odnosno njezini dijelovi stavljaju u uporabu,
- c) bilo kojom drugom dokumentacijom kojom se dokazuje korištenje nekretnine i njezinih dijelova kao što su: ugovor o najmu, ugovor o isporuci električne energije, vode i slično,

Iznimno, ako se prvo nastanjenje odnosno korištenje ne može dokazati jednim od dokumenata koji su navedeni u točki a), b) ili c) datumom prvog nastanjenja ili korištenja smatrat će se datum prve isporuke.

Oporezivanje rekonstruiranih građevina od 1. siječnja 2015. godine

Ako su troškovi rekonstrukcije korištenih, odnosno nastanjenih građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojem se one nalaze u prethodne dvije godine prije dana isporuke **veći od 50% prodajne cijene**, takva isporuka je oporeziva PDV-om.

Rekonstrukcijom građevine smatra se izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini kojima se mijenja građevina u odnosu na stanje prije rekonstrukcije kao što su:

- dograđivanje,
- nadograđivanje,
- uklanjanje vanjskog dijela građevine,
- izvođenje radova radi promjene namjene građevine i slično, odnosno
- izvedba građevinskih i drugih radova na ruševini postojeće građevine u svrhu njezine obnove.

Snižena stopa za lijekove

Od 1. siječnja 2015. sniženom stopom PDV-a 5% oporezuju se svi lijekovi koji se izdaju na liječnički recept prema odobrenju nadležnog tijela za lijekove i medicinske proizvode prema posebnim propisima. Navedenim lijekovima smatraju se i lijekovi sa Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Novi obrasci

Propisuju se novi obrasci i to:

- a) Prijava PDV-a (Obrazac PDV)
- b) Prijava isporuka dobara u druge države članice Europske unije prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63 (Obrazac - PZ 42 i 63)
- c) Prijava za isporuke dobara i usluga iz članka 75. stavku 2. Zakona o PDV-u (Obrascu INO PPO)
- d) Prijava o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze (Obrazac PPO).

Oslobođenje od plaćanja PDV-a za diplomate u RH

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja PDV-a i trošarina za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije bit će propisano u kojim slučajevima diplomati ostvaruju izravno oslobođenje od plaćanje PDV-a, a u kojima će se oslobođenje ostvarivati putem povrata PDV-a.

POREZ NA DOBIT

Promjena načina oporezivanja – primjena novih kriterija

Mijenjaju se kriteriji prema kojima poduzetnik fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti obvezno prelazi na sustav plaćanja poreza na dobit i vođenja dvojnog knjigovodstva.

Obveza plaćanja poreza na dobit za 2015. godinu utvrđuje se prema novim kriterijima.

Obveza plaćanja poreza na dobit za 2015. nastaje:

1. ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna, ili
2. ako ispunjava dva od slijedeća tri uvjeta:
 - u prethodnom poreznom razdoblju ostvari dohodak veći od 400.000,00 kuna.
 - ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna.
 - u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava više od 15 radnika

Obveza plaćanja poreza na dobit poreznog obveznika obvezuje sljedeće tri godine, a ne kao do sada pet godina. Nakon isteka roka od tri godine moguća je promjena načina oporezivanja ili promjena poreznog razdoblja.

Oporezivanje matičnih društava i društava kćeri

Direktivom Vijeća 2014/86/EU od 8. srpnja 2014. godine izmijenjena je Direktiva Vijeća 2011/96/EU o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica, kojom se uređuje način oporezivanja:

- 1) prihoda od dividendi i udjela u dobiti (unos u državu članicu),
- 2) porezom po odbitku pri isplati dividendi i udjela u dobiti (prijenos u državu članicu)

Direktiva Vijeća 2014/86/EU, mijenja način oporezivanja primljenih dividendi i udjela u dobiti i nalaže da se države članice suzdržavaju od oporezivanja dobiti ako ih društvo kći ne može odbiti, a oporezuju takve dobiti ako ih društvo kći može odbiti.

Zakon o porezu na dobit usmjeren je na prepoznavanje prihoda od dividendi ili udjela u dobiti, kako bi se isključili iz porezne osnovice, neovisno o izvoru (tuzemstvo, članice EU ili treće zemlje) i visini udjela.

Izbjegava se mogućnost dvostrukog neoporezivanja dividende ili udjela u dobiti zbog različitih poreznih obilježja, stvaranjem umjetnih poslovnih konstrukcija, moguće putem hibridnih zajmova (kada je u jednoj državi kamata trošak, a u drugoj neoporezivi prihod dividendi i udjela u dobiti).

Olakšice za reinvestiranu dobit

Porezna olakšica za reinvestiranu dobit uvedena je u sustav poreza na dobit 2012. godine s ciljem poticanja investicija i razvoja gospodarskog sektora, a koncipirana je na način da se dobit poreznog razdoblja oslobađa od oporezivanja ako se ta dobit iskoristi za povećanje temeljnog kapitala.

Unosom dobiti u temeljni kapital, dobit ostaje trajno na raspolaganju društvu, a ne dioničarima i članovima društva te se stoga stvara realna podloga za razvoj i investiranje.

Međutim, kada je riječ o procjeni učinka određene porezne olakšice, bitno je istaknuti kako je porezna olakšica za reinvestiranu dobit tijekom 2013. i 2014. godine imala značajan utjecaj na prihode državnog proračuna Republike Hrvatske i iznosila je oko 1,12 milijardi kuna 2013. godine, odnosno oko 1,25 milijardi kuna 2014. godine, dok istovremeno nisu uočeni značajni pomaci u investicijama i otvaranju novih radnih mjesta.

Naime, velika većina poduzetnika je odgodila investicije, što nije tijekom 2013. godine dovelo do planiranog razvoja koji bi doveo do rasta BDP-a i otvaranja novih radnih mjesta.

Zbog toga od 2015. godine umanjeње porezne osnovice, za dobit ili dio dobiti poreznog razdoblja, koja je iskorištena za povećanje temeljnog kapitala porezni obveznici mogu koristiti uz sljedeće uvjete:

- 1) iznos povećanja temeljnog kapitala mora biti u visini izvršenih investicija u dugotrajnu imovinu, materijalnu i nematerijalnu,
- 2) zadržavanja postojećih radnih mjesta, broja radnika, s početka poreznog razdoblja u kojemu je izvršeno reinvestiranje i dvije godine nakon isteka toga razdoblja.

Primjena uz prijavu poreza na dobit za 2015. godinu.

Procijenjeno je da će zbog izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit od 2016. godine prihodi državnog proračuna Republike Hrvatske biti veći za oko 500 milijuna kuna, odnosno kako će utjecaj porezne olakšice za reinvestiranu dobit smanjiti rashode državnog proračuna za taj iznos.

Korištenje porezne olakšice u porezu na dobit po osnovi reinvestirane dobiti dodatno se uvjetuje investicijama u dugotrajnu imovinu te zadržavanjem broja zaposlenih; znači zadržava se postojeći sustav uz dodatne uvjete ulaganja u imovinu te zadržavanju broja zaposlenih.

Porezni postupci

U cilju smanjenja obujma poslova na ispostavama Porezne uprave i pojednostavljenja poreznog postupka, kako je to i prema drugim propisima, ukida se obveza izdavanja rješenja u slučaju obveze plaćanja poreza na dobit ukoliko osobe koje načelno nisu obveznici poreza na dobit obavljaju neku gospodarsku djelatnost, ali se uvodi obveza prijavljivanja početka obavljanja određene gospodarske djelatnosti Poreznoj upravi.

Porez po tonaži broda

Kako da se od 1. siječnja 2014. godine primjenjuje sustav plaćanja poreza po tonaži broda prema odredbama Pomorskog zakonika, propisuje se postupak podnošenja prijave poreza po tonaži broda i obrazac prijave poreza po tonaži broda – Obrazac PT. Nadalje, radi utvrđivanja prihoda od dividendi i udjela u dobiti, Pravilnikom će se propisati da je isplatelj koji je obveznik plaćanja poreza po tonaži broda izjednačen sa obveznikom plaćanja poreza na dobit.

Porezne olakšice

Obveznici poreza na dobit i poreza na dohodak koji obavljaju djelatnost na području utvrđenom Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko-planinskim područjima i Zakonom o obnovi i razvoju Grada Vukovara nemaju mogućnost korištenja porezne olakšice temeljem obavljanja djelatnosti na tom području.

Međutim, zbog promjena politike u regionalnom razvoju Republike Hrvatske, počevši od godišnjih poreznih prijava za 2014. godinu, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Zakonom o porezu na dohodak, porezni obveznici mogu koristiti porezne olakšice po osnovi obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i/ili na potpomognutim područjima I. i II. skupine jedinica lokalne samouprave.

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti i na području Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, ne plaćaju porez na dobit. Ukoliko ti porezni obveznici djelatnost obavljaju na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti plaćaju 50% od propisane stope poreza na dobit.

Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti i na području Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od dva zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, oslobođeni su plaćanja poreza na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti na tim područjima. Ukoliko ti porezni obveznici djelatnost obavljaju na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti utvrđeni porez na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti umanjuju za 50%.

Važna napomena

Porezni obveznici koji namjeravaju u prijavi poreza na dohodak ili prijavi poreza na dobit za 2014. godinu iskazati poreznu olakšicu po osnovi obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i potpomognutom području dužni su do 28. veljače 2015. godine ukoliko su obveznici poreza na dohodak, odnosno do 15. ožujka 2015. godine ukoliko su obveznici poreza na dobit, sukladno Pravilniku o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima, nadležnom ministarstvu podnijeti Prijavu za korištenje prava na poreznu olakšicu.

ZAKON O POREZU NA DOHODAK

Izmjene poreznih stopa

Plan - veći prihodi za milijun hrvatskih građana

Cilj je bio potpuno porezno rasteretiti minimalna bruto primanja, odnosno ostaviti poslodavcima prostora za podizanje plaća.

(minimalna bruto plaća 2015. 3.029,55 kn – doprinosi iz plaće od 20% = 2.423,64 tj.
moguća neoporeziva bruto plaća 3.250,00 kn – 20% MIO = 2.600,00 kn)

Pokušalo se neoporezivi dio dohotka što više uskladiti s troškovima života. Smanjenjem poreznog opterećenja rada, koje je u Republici Hrvatskoj još uvijek relativno visoko u odnosu na zemlje u okruženju, očekuje se pozitivan utjecaj na tržište rada, poduzetničku klimu, konkurentnost hrvatskih radnika na međunarodnom tržištu rada, posebice u dijelu sektora visokih tehnologija, povećanje osobne potrošnje i dr. Isto tako, bitno je naglasiti da smanjenje poreznog opterećenja rada može bitno smanjuje i poreznu evaziju.

- povećanje mjesečnog osnovnog osobnog odbitka s 2.200,00 kn na 2.600,00 kn i osobnog odbitka umirovljenika s 3.400,00 kn na 3.800,00 kn te izmjena poreznih razreda (primjena: isplaćene plaće i mirovine od 1.1.2015.):

Mjesečna porezna osnovica	Stopa
do 2.200,00	12%
od 2.200,01 do 13.200,00 (idućih 11.000,00)	25%
iznad 13.200,01	40%

- povećanje mjesečnog osnovnog osobnog odbitka za porezne obveznike s potpomognutih područja i područja Grada Vukovara (korištenje u poreznoj prijavi za 2014. koja se podnosi u 2015.):
 - I. skupina potpomognutih područja i grad Vukovar - s 3.200,00 kn na 3.500,00 kn
 - II. skupina potpomognutih područja - s 2.700,00 kuna na 3.000,00 kuna

Jedan od razloga navedenih izmjena odnosno smanjenja poreznog opterećenja, je i poticanje povratka hrvatskih iseljenika, čije se mirovine, ukoliko je riječ o hrvatskim rezidentima, oporezuju od 1. ožujka 2012. godine. Naime, Republika Hrvatska ima sklopljeno i u primjeni Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u kojem je između ostalog riješeno i pitanje oporezivanja mirovina koje rezident jedne države ugovornice ostvaruje iz druge države ugovornice te postoje slučajevi kad prema Ugovoru Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja istih, međutim, ako tuzemnim Zakonom iste ne oporezuje može doći do slučajeva dvostrukog neoporezivanja.

Za umirovljenike - rezidente Republike Hrvatske koji ostvaruju mirovinu u državama s kojima Republika Hrvatska nema sklopljene ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja već je omogućen način uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu u tuzemni porez na dohodak, odnosno i u slučaju kada ne postoji ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

između Republike Hrvatske i države koja isplaćuje inozemnu mirovinu ne dolazi do dvostrukog oporezivanja mirovina. Dakle, neovisno o tome radi li se o mirovinama koje se isplaćuju iz države s kojom Republika Hrvatska ima sklopljen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja prema kojem Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja ili o mirovinama koje se isplaćuju iz država s kojima Republika Hrvatska nema sklopljene ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, iste podliježu jednakom poreznom opterećenju u Republici Hrvatskoj, a umirovljenicima koji su platili porez u inozemstvu po osnovi inozemne mirovine, isti se na temelju potvrde nadležnog poreznog tijela putem godišnje porezne prijave uračunava u tuzemni porez.

Procjenjuje se da će, zbog povećanja osobnog odbitka, za 145.000 umirovljenika doći do povećanja neto mirovina.

Porez na kamate

Plan - poticanje investicija

Vlada je, razmišljajući o uvođenju poreza na kamate na štednju i kapitalne dobitke, utvrdila da gotovo sve države članice oporezuju iste.

Uvođenjem oporezivanja stopom od 12%, što je jedan od najmanjih poreza u Europi, ne očekuje zamjetni odljev depozita iz bankarskog sektora, budući da to načelno ovisi o razlici u kamatnim stopama između Republike Hrvatske i alternativnih tržišta, koja je još uvijek tolika da porez na kamate po stopi od 12% ne bi potaknuo transfer novca u inozemstvo. Prema podacima Hrvatske narodne banke o strukturi depozita u bankama i pripadajućih kamata, na dan 31. ožujka 2014. godine ukupan broj depozita u hrvatskim bankama iznosi oko 173 milijarde kuna, a isto se odnosi na oko 3 milijuna deponenata.

Oko 50.000 deponenata ima oročeno oko 75 milijardi kuna, a njihovi ukupni primci od kamata iznose oko 2,3 milijarde kuna, odnosno prosječan iznos kamata po štediši iznosi 45.000,00 kuna. Na isplaćeni iznos kamata ti porezni obveznici bi uz predloženu primjenu porezne stope od 12%, platili 5.400,00 kuna poreza na kamate pri isplati odnosno pripisu i pripadajući prirez porezu na dohodak.

Nadalje, neoporezivi će ostati primici::

- pozitivno stanje na transakcijskim računima ukoliko se kamata obračunava po viđenju i ne prelazi najmanju kamatu na štedne depozite i ne prelazi iznos od 0,5% godišnje.

Naime, riječ je u pravilu o vrlo malim iznosima, koji bi zahtijevali previše administriranja te naposljetku ti računi služe za tekuće obveze i njihovo svakodnevno podmirivanje,

- kamate na obveznice neovisno o izdavatelju tih obveznica.

Državne obveznice u pojedinim državama, uključujući i države članice Europske unije, uživaju povoljniji status odnosno izuzimaju se od oporezivanja ili se oporezuju po nižim poreznim stopama.

- primici po osnovi prinosa na životno osiguranje s obilježjem štednje (isplaćena naknada iznad uplaćenih premija osiguranja) te možebitnih prinosa na dobrovoljno mirovinsko osiguranje.

Očekuje se da će uvođenjem oporezivanja kamata na štednju doći do povećanja prihoda od poreza na dohodak za oko 300 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Kamate na pozitivno stanje na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koje su ostvarene od banaka, štedionica i drugih financijskih institucija i to najviše u visini koju ti isplatelji plaćaju za pologe po viđenju, ne oporezuju se. Navedeno izuzeće se primjenjuje ukoliko je kamata za pologe po viđenju manja od najmanje kamate za oročenu štednju, odnosno ukoliko iznosi najviše do 0,5% godišnje. Slijedom navedenih odredbi Zakona o porezu na dohodak, kamate po osnovi pologa po viđenju (uključivo i štednja po viđenju) ne podliježu oporezivanju ukoliko je ta kamata manja od kamate na oročene depozite te iznosi najviše do 0,5% godišnje, odnosno ako kamata na plog po viđenju (uključivo i kamata na štednju po viđenju) prijeđe visinu kamata po transakcijskim računima, smatra se oporezivom kamatom.

Obzirom na prethodno navedene zakonske odredbe, porez na kamate na pozitivno stanje na transakcijskim računima plaća se samo u slučaju ako je kamata na oročenu štednju (dakle ne po viđenju) manja od kamate na tim transakcijskim računima (uz daljnji uvjet od 0,5%). Iznimno, ukoliko pri pripisu kamate koja podliježe oporezivanju (dakle ne transakcijski računi, niti polozi po viđenju pod uvjetima propisanim za kamate po transakcijskim računima) i to u taksativno navedenim slučajevima: „stara devizna štednja“ i štednja „pod zaporkom“, uplata poreza izvršit će se pri pripisu i to na OIB banke, a banka o istome treba voditi posebnu evidenciju ukoliko kasnije dođe do isplate.

Dakle, u slučajevima pripisa kamata od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala iz članka 30. stavka 3. Zakona, a pripis kamata proistječe temeljem štednje poreznih obveznika koji na dan 1. siječnja 2015. nemaju dodijeljen OIB, predujam poreza na dohodak od tih kamata uplaćuje se na OIB isplatelja, a prirez porezu na dohodak uplaćuje se prema zadnjim podacima o prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznih obveznika kojima raspolažu isplatelji. Primjerice, ukoliko je zadnji podatak o prebivalištu poreznog obveznika izvan Republike Hrvatske, nema obveze obračuna, obustave i uplate prireza porezu na dohodak, a ukoliko je prebivalište ili uobičajeno boravište poreznog obveznika prema zadnjim podacima kojima isplatelj kamate raspolaže u Republici Hrvatskoj, prirez će se obračunati prema tim podacima.

Najmanja kamata za oročenu štednju iz članka 30. stavka 15. točke 3. Zakona o porezu na dohodak ne odnosi se na namjenske oročene depozite koji služe za osiguranje tražbina banke. Naime, najčešće uslijed podizanja stambenih kredita, banke odnosno financijske institucije, imaju oročene depozite koji služe za osiguranje tražbina davatelja kredita te prema cilju i svrsi Zakona, ta kamata ne utječe na kamatu temeljem koje se utvrđuje oporezivanje kamate po transakcijskim računima. Međutim, ostvarena kamata na namjenske oročene depozite podliježe oporezivanju sukladno Zakonu. Ako isplatelji kamata vode svoje sustave (stanje po računima, obračuni kamata, knjiženja i ostale obrade) na razini dana i na noćnim obradama po principu dnevnih stanja, smatra se da je zadovoljen uvjet istodobnog obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak s isplaćenim ili pripisanim primitkom, ako se ta obveza izvrši i prvi radni dan koji slijedi iza takve obrade.

Predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi kamata, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji kamata kao porez po odbitku i ukoliko se kamata ostvaruje po osnovi sredstava na osobnim računima poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti.

Porez na dohodak i prirez porezu na dohodak po osnovi kamata na štednju uplaćivat će se na **IBAN: HR1210010051700013000** (porez na dohodak i prirez porezu na dohodak po osnovi kamata na štednju).

U polje „model“ upisuje se: „HR05“, a u polje „poziv na broj primatelja“ kao podatak prvi šifra grada/općine prebivališta ili uobičajenog boravišta primatelja kamate s kontrolnim brojem (4 znamenke), kao podatak drugi OIB kreditne institucije dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave, a kao podatak treći upisuje se oznaka izvješća JOPPD prema kojem se vrši uplata (5 znamenaka).

Za obveznike koji nemaju prebivalište niti boravište u Republici Hrvatskoj u polje „model“ upisuje se: „HR05“, a u polje „poziv na broj primatelja“ kao podatak prvi upisuje se šifra „0000“, kao podatak drugi OIB kreditne institucije dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave, a kao podatak treći oznaka izvješća JOPPD prema kojem se vrši uplata (5 znamenaka).

Kod pripisa kamate koja podliježe oporezivanju, a koja proistječe iz štednje poreznih obveznika koji na dan 1. siječnja 2015. godine nemaju dodijeljen OIB, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak po osnovi kamata na štednju uplaćivat će se na privremeni račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi kamata na štednju: IBAN **HR1110010051700013018** (privremeni račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi kamata na štednju). U polje „model“ upisuju se: „HR05“, a u polje „poziv na broj primatelja“ kao podatak prvi šifra grada/općine s kontrolnim brojem (4 znamenke) prema zadnjem poznatom prebivalištu/boravištu poreznog obveznika u Republici Hrvatskoj te kao podatak drugi OIB kreditne institucije dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave. Podatak treći se ne upisuje. Za obveznike za koje banka nema podatak da je porezni obveznik imao prebivalište/boravište u Republici Hrvatskoj, u polje „model“ upisuje se: „HR05“, a u polje „poziv na broj primatelja“ kao podatak prvi upisuje se šifra „0000“ te kao podatak drugi OIB kreditne institucije dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave. Podatak treći se ne upisuje.

Zbog obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak od kamata na štednju i prireza porezu na dohodak, Porezna uprava će na zahtjev isplatitelja kamata za dostavljene OIB-ove (koji se ne podudaraju s podacima Porezne uprave) dostaviti šifru (oznaku) grada ili općine prema podacima kojima Porezna uprava raspolaže te će ti podaci biti mjerodavni za obračun, obustavu i uplatu prireza od strane isplatitelja.

Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od kapitala po osnovi kamata dužni su izvijestiti isplatitelja o svim činjenicama bitnim za oporezivanje kao što su: OIB, adresa prebivališta ili uobičajenog boravišta te ostali podaci. Isplatitelji kamata dužni su kontinuirano prikupljati sve podatke od poreznih obveznika u cilju pravilnog i zakonitog plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

Oporezivanje kapitalnih dobitaka i ukidanje olakšice za dividende

Od 1. siječnja 2016. godine uvodi se oporezivanje kapitalnih dobitaka i to dohotkom od kapitala pri otuđenju financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda koji su stečeni od 1. siječnja 2016. godine. Iz toga proizlazi da bi predmet oporezivanja bio realizirani kapitalni

dobitak ostvaren unutar tri godine, odnosno stečen od 1. siječnja 2016. godine, a oporezivanje bi se obavljalo po pojedinačno ostvarenom primitku koji je izvor kapitalnog dobitka.

U obzir se uzima i pravo na kapitalni gubitak u izvješću koje porezni obveznici sastavljaju s danom 31. prosinca godine za godinu u kojoj su ostvareni kapitalni dobitci i/ili kapitalni gubici koji se podnose Poreznoj upravi.

Prema strukturi imatelja vrijednosnih papira na domaće fizičke osobe otpada 11,22% (ukupna tržišna vrijednost vrijednosnih papira iznosi 39 milijardi kuna) dok na domaće pravne osobe otpada udio u visini 50,54%, a na strane osobe 24,03%.

Slijedom navedenog, a u svrhu daljnjeg proširenja porezne osnovice i poreznog rasterećenja rada u odnosu na kapital, predlaže se oporezivanje realiziranih kapitalnih dobitaka od financijske imovine po stopi od 12%.

Kako bi se izjednačile kategorije dohotka od kapitala neovisno o njegovom izvoru, usvojeno je ukidanje i olakšica za dividende i udjele u dobiti do ukupno 12.000,00 kuna godišnje.

Očekuje se da će se radi ukidanja navedene olakšice povećati prihodi od poreza na dohodak za ukupno oko 30 milijuna kuna. Predlaže se da navedena odredba stupi na snagu 1. siječnja 2015. godine što znači da bi se primjenjivala pri podnošenju godišnje prijave poreza na dohodak za 2015. godinu.

Primici od prodaje otpada

Budući da je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, koji je na snazi i primjenjuje se od 23. srpnja 2013. godine, propisano da ako se prodajom otpada ostvari mjesečni prihod veći od polovine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za proteklu godinu sukladno službenim podacima tijela nadležnog za statistiku, isto se smatra djelatnošću trgovanja otpadom. Postojeći porezni tretman primitaka ostvarenih u postupku trgovanja otpadom je kompliciran, kako za same porezne obveznike koji prodaju otpad, tako i za porezne obveznike koji isti otkupljuju, Zakon predlaže pojednostavljenje postupka oporezivanja.

Za porezne obveznike koji ostvare primitke od prodaje otpada (neovisno o visini ostvarenih primitaka) isplatalci imaju obvezu obračunati, obustaviti i uplatiti predujam poreza na dohodak od imovine, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka, osim ako prodavatelji otpada u prethodnoj godini nisu ostvarili primitke veće od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost, u kojem slučaju isti imaju obvezu vođenja poslovnih knjiga i podnošenja godišnje porezne prijave te im primici od prodaje otpada podliježu oporezivanju po progresivnim poreznim stopama i osim ako isti na vlastiti zahtjev po toj osnovi dohodak već utvrđuju na način propisan za samostalnu djelatnost.

Poreznim obveznicima koji bi po isteku godine ostvarili pravo na povrat poreza, Porezna uprava bi dostavljala porezna rješenja o utvrđenom iznosu povrata poreza. Na ovaj način bi se sustavno uredilo i postiglo jedinstveno postupanje pri oporezivanju tako ostvarenih primitaka.

Od oporezivanja bi bili isključeni primici ostvareni od povratnih naknada za ambalažu te primici od otuđenja otpada koji je prikupljen u okviru organiziranih akcija i aktivnosti u svrhu zaštite okoliša.

Novi način predaje porezne prijave

Uvođenjem u porezni sustav Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja (Obrazac JOPPD) stvorena je osnova za izradu informativnog izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

Posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak smatra se postupak čijom primjenom porezni obveznici koji u poreznom razdoblju ostvare dohodak za koji se obvezno podnosi porezna prijava, uz propisana izuzeća, neće više imati obvezu podnošenja godišnje porezne prijave, već će Porezna uprava temeljem prikupljenih podataka u tijeku poreznog razdoblja, izvršiti godišnji obračun i poreznim obveznicima dostaviti informativni izračun.

Isto će učiniti i za porezne obveznike koji bi dobrovoljnim podnošenjem godišnje porezne prijave ostvarili pravo na povrat preplaćenog poreza na dohodak.

Poseban postupak ne bi se primjenjivao ukoliko:

1. porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvari dohodak od samostalne djelatnosti (obrtnici, slobodna zanimanja i ostali obveznici koji dohodak utvrđuju na temelju poslovnih knjiga),
2. Porezna uprava ne raspolaže podacima o ostvarenom dohotku poreznog obveznika u poreznom razdoblju i to samo u slučaju kada Porezna uprava, u okviru svojeg djelokruga rada prema posebnim propisima, nije odgovorna za neraspoloživost podataka,
3. porezni obveznik nema obvezu podnošenja porezne prijave, a ostvaruje razliku godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu.

Na predloženi način porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak više ne bi morali podnositi kao do sada porezne prijave, već bi ta obveza odnosno mogućnost bila propisana samo za određene obveznike, što bi dovelo do značajnih ušteda u radu Porezne uprave i ušteda kod samih poreznih obveznika, a došlo bi i do pojednostavljenja postupka oporezivanja.

Prema podacima iz Informacijskog sustava Porezne uprave u 2012. I 2013. godini podneseno je oko 700.000 poreznih prijava za svaku godinu, od čega se 105.000 odnosi na porezne prijave za samostalnu djelatnost, temeljem kojih su prihvaćeni podaci o dohotku kako su ih iskazali sami porezni obveznici.

Isto tako, kako bi se smanjili troškovi proizišli izdavanjem rješenja, predlaže se ukidanje rješenja za sve one porezne obveznike koji sami podnose godišnja ili mjesečna izvješća te će se zaduženja obavljati na temelju tih izvješća.

U slučajevima kada se zahtjevi poreznim obveznicima odbijaju, odnosno mijenjaju, Porezna uprava će i dalje izdavati porezna rješenja. Na ovaj način doći će do pojednostavljenja i ubrzanja rada u Poreznoj upravi te će ojačati povjerenje između poreznog tijela i poreznog obveznika i prije svega rasteretiti cijeli sustav uprave smanjujući troškove izrade papirnatih rješenja i uložene energije te pridonijeti zaštiti okoliša.

Drugi dohodak kod stjecanja imovine

Ispitivanje izvora imovine poreznih obveznika redovna je djelatnost Porezne uprave u postupcima utvrđivanja porezne obveze, odnosno Porezna uprava kontinuirano prikuplja i analizira podatke te prati promet s ciljem ispravnog utvrđivanja svih činjenica bitnih za oporezivanje odnosno s ciljem otkrivanja neprijavljenog dohotka te u konačnici pravilnog utvrđivanja porezne obveze.

Ovim Prijedlogom zakona se radi smanjenja porezne evazije, propisuje da se drugim dohotkom smatra i primitak utvrđen kao razlika vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje te način utvrđivanja tako ostvarenog dohotka.

Propisuje se da se porez na dohodak po osnovi tako ostvarenog dohotka placa po stopi od 40%, pri čemu bi se isti smatrao konačno plaćenim porezom, odnosno porezni obveznici po osnovi tako ostvarenog dohotka ne bi mogli podnijeti godišnju poreznu prijavu. Dakle, predlaže se veće porezno opterećenje u odnosu na postojeći porezni tretman.

Poticaji i potpore

Porezni obveznici pri nabavi dugotrajne imovine ne mogu iskazati izdatke, već dugotrajnu imovinu amortiziraju na način propisan Zakonom o porezu na dobit. Ako u tom poreznom razdoblju dobiju državnu pomoć, poticaj i potporu za nabavu dugotrajne imovine, temeljem tih primitaka utvrđuje se veća obveza poreza na dohodak (zbog primjene načela blagajne kao temeljnog načela oporezivanja dohotka). Izmjenom Zakona, izjednačit će se iskazivanje takvih primitaka u iznosima obračunate amortizacije nabavljenog sredstva na način kako to obračunavaju obveznici poreza na dobit, primjenom računovodstvenih standarda.

Kada je riječ o primicima državnih pomoći, potpora i poticaja bitno je istaknuti da se isti dodjeljuju u skladu s posebnim propisima, uz poštivanje određenih uvjeta te se kao davatelj potpore pojavljuje središnje tijelo državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili svaka pravna osoba koja dodjeljuje potpore, a načelno se dodjeljuju s određenim ciljem i vezane su za pokrivanje određenih izdataka odnosno rashoda poduzetnika.

Stoga, ukoliko se primici državnih pomoći, potpora i poticaja iskoriste u skladu s posebnim propisima i na način kako je to utvrdio davatelj, a uzimajući u obzir da se dohotkom od samostalnih djelatnosti smatra razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka, ti primici u konačnici predstavljaju porezno neutralnu stavku.

Neoporezive isplate

- uvođenje mogućnosti neoporezivanja isplate stipendija studentima na poslijediplomskim studijima. Pravilnikom se propisuju uvjeti, neoporezivi iznosi te način isplate i izvješća koja se primjenjuju na istovjetan način kao i za redovite studente
- uvođenje mogućnosti neoporezivanja dohotka na primitke (osim primitaka koji se smatraju oporezivim dohotkom), koji se isplaćuju poslijediplomantima, poslijedoktorandima, istraživačima i znanstvenicima ukoliko se isplaćuju iz proračuna Europske unije ili zaklada, fundacija i ostalih institucija odnosno iz fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, za pokriće troškova školovanja, usavršavanja i znanstvenih istraživanja, odobrenih na temelju javnih natječaja, vjerodostojnih isprava i do propisanih iznosa. Pravilnikom se propisuje neoporezivanje primitaka za pokriće troškova na način propisan za programe mobilnosti
- propisuje se da se primicima od nesamostalnog rada ne smatraju uplate članarina od strane poslodavaca po osnovi članstva u strukovnim komorama, koje je prema posebnim propisima, obvezno za radnike pri obavljanju određenih poslova za poslodavca i isplatitelja primitka odnosno place.
- uvođenje mogućnosti neoporezivanja dohotka na primitke u visini razlike između primljenih bespovratnih sredstava isplaćenih iz fondova Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske za provedbu mjere trajne obustave ribolovne aktivnosti uz uništenje plovila i knjigovodstvene vrijednosti tog plovila
- proširivanje uzdržanih članova uže obitelji, u svrhe korištenja osobnog odbitka na: izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera poreznog obveznika, roditelje izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera, bivše izvanbračne drugove, odnosno životne partnere i neformalne životne partnere za koje porezni obveznik plaća uzdržavanje te propisivanje uvjeta kojima se dokazuje status navedenih članova
- promjene isplate primitaka po osnovi naknade za rad u svezi s izborom čije je održavanje propisano posebnim zakonom, ako se isplaćuje do 1.600,00 kuna po održanom izboru, na način da se mogu isplatiti fizičkim osobama, osim na žiro račun, i na tekući račun kod banke
- ukida se odredba kojom bi se od 1. siječnja 2015. sve isplate iz proračuna obavljale na račune. Naknade za rad u svezi s izborom čije je održavanje propisano posebnim

zakonom, ako se isplaćuju do 1.600,00 kuna po održanom izboru, mogu, osim na žiroračun isplaćivati i na tekuće račune otvorene kod banaka.

- propisuje se da se u darovanja na temelju kojih porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak mogu uključiti darovanja proizvođača i trgovaca hrane koji, u cilju sprečavanja uništavanja velikih količina hrane i zaštite okoliša, daruju hranu u humanitarne, socijalne i druge svrhe pomoći te osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama, pod uvjetom da su ta darovanja izvršena u skladu s posebnim propisima o čemu je porezni obveznik dužan osigurati vjerodostojnu dokumentaciju sukladno propisima o poljoprivredi
- mijenjaju se i sastavni su dio Pravilnika: prilog UPO za 2014.g. te Obrazac JOPPD
- propisuje se način utvrđivanja predujmova poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koji se utvrđuje i plaća na temelju podataka u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak, a vrijede do podnošenja porezne prijave za slijedeće porezno razdoblje, pod uvjetom da u tijeku poreznog razdoblja, nije došlo do izmjene visine predujmova

Promjene Obrasca JOPPD

Zbog izmjena zakonskih odredbi, doći će i do izmjena priloga Obrasca JOPPD radi izvješćivanja o novim kategorijama obveznika i to:

- na stranici A Obrasca JOPPD dodani su retci IX i X za upisivanje:

redak IX - podataka o ukupnom iznosu neoporezivih primitaka fizičkih osoba - nerezidenata Republike Hrvatske, koje isplaćuju neprofitne organizacije do propisanog iznosa.

U ovaj redak upisivat će se podaci u ukupnom iznosu za sve isplaćene naknade iz članka 10. točke 11. Zakona o porezu na dohodak i članka 7. stavaka 5. i 6. Pravilnika o porezu na dohodak u izvještajnom razdoblju, nerezidentima Republike Hrvatske koji nisu, sukladno odredbama Zakona o osobnom identifikacijskom broju, obveznici osobnoga identifikacijskog broja, kojima se osobni identifikacijski broj određuje i dodjeljuje.

redak X - podataka o naknadi utvrđenoj sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom

Propisane su nove oznake vrste izvješća i to:

- oznaka 4 kada se iskazuju podaci pod IX. i X. stranice A,
- oznaka 5 kada poslovna banka podnosi izvješće o obračunanom i uplaćenom predujmu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata,
- oznaka 6 kada se podnosi ispravak već podnesenog izvješća pod oznakom 5 koje je zaprimljeno od nadležne ispostave Porezne uprave,
- oznaka 7 kada se dopunjuju podaci iskazani na izvješću pod oznakom 5,

- oznaka 8 kada fizička osoba podnosi izvješće o obračunanom i uplaćenom predujmu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka ostvarenog izravno iz inozemstva, od organizacije iz članka 45. Stavka 7. Zakona, odnosno za dohodak ostvaren po osnovi kapitalnih dobitaka iz članka 30. stavaka 16. i 17. Zakona,
- oznaka 9 kada se podnosi ispravak već podnesenog izvješća pod oznakom 8 koje je zaprimljeno od nadležne ispostave Porezne uprave,
- oznaka 10 kada se dopunjuju podaci iskazani na izvješću pod oznakom 8.

Kada se upisuju podaci pod vrstom izvješća 8, 9 i 10, pod na dan se upisuje dan kada je primitak stvarno ostvaren, a pod oznakom izvješća oznaka dana kada se predaje izvješće – u pravilu osmi dan od dana kada je primitak ostvaren.

- na stranici B obrasca JOPPD dodana je kolona 10.0. - „Ukupni neodrađeni sati rada“. U ovu kolonu upisivat će se dio sati iskazanih pod 10. (ukupni sati rada prema kojima se radi obračun), a koji se odnose na plaćene, a neodrađene sate rada (sati bolovanja na teret poslodavca, sati plaćenog dopusta, neodrađenih, a plaćenih sati za blagdane, praznike i slično).

b) u prilogu 1. - oznaku 10. moći će koristiti i ostali platni agenti,

c) u prilogu 2. - Stjecatelj primitka/osiguranika

- dodane su nove šifre radi izvješćivanja o novim kategorijama poreznih obveznika i to:

1. stjecatelj primitka/osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti,
2. stjecatelj primitka od kojega se utvrđuje dohodak od kapitala po osnovi kamata (stjecatelj je izdvojen iz ostale skupine dohotka od kapitala zbog različite pripadnosti prihoda proračuna),
3. stjecatelj primitka od kojega se utvrđuje dohodak od posebnih vrsta imovine
4. radnik/osiguranik po osnovi radnog odnosa - mlada osoba prema odredbama Zakona o doprinosima,

d) u prilogu 4. - Neoporezivi primici/primici koji se ne smatraju dohotkom

Pod neoporezivim primicima dodane su oznake novih vrsta neoporezivih primitaka, a vezane uz izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak

II. Izmjene zbog pojašnjenja/lakšeg popunjavanja Obrasca JOPPD

a) U prilogu 3. - primici/obveze doprinosa

- dodane su nove šifre zbog lakšeg popunjavanja vezano uz obveze iz radnog odnosa - za osobu koja radi za poslodavca u inozemstvu ili sa sjedištem u inozemstvu ili u drugoj državi članici Europske unije ili u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu strane države ili međunarodnih organizacija koje u Republici Hrvatskoj uživaju diplomatski imunitet i obveze iz radnog odnosa – stalnog sezonskog radnika

- dodane su šifre vezane uz:

1. obračun doprinosa po osnovi prethodno isplaćene plaće i obračunanog i uplaćenog poreza za mjesec dana rada ili kraće, prema sudskoj presudi ili nagodbi za prethodna porezna razdoblja po osnovi koje prethodno nisu zaduženi doprinosi,
2. obračun doprinosa po osnovi prethodno isplaćene plaće i obračunanog i uplaćenog poreza za mjesec dana rada ili kraće, prema sudskoj presudi ili nagodbi za prethodna porezna razdoblja po osnovi koje prethodno nisu zaduženi doprinosi, a koja je viša od najviše mjesečne osnovice za obračun doprinosa
3. obračun doprinosa po osnovi prethodno isplaćene plaće i obračunanog i uplaćenog poreza za mjesec dana rada ili kraće, prema sudskoj presudi ili nagodbi za prethodna porezna

razdoblja po osnovi koje prethodno nije izvršen obračun i nisu zaduženi doprinosi, a koja je viša od najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa

4. primitaka po osnovi isplate ostalih primitaka uz plaću prema sudskoj presudi ili nagodbi

5. primitka po osnovi isplate ostalih primitaka uz plaću prema sudskoj presudi ili nagodbi koji su viši od najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa

- dodana je posebna oznaka za mirovine ostvarene iz inozemstva i razjašnjene pojašnjene su šifre vezane uz iskazivanje ostalih primitaka od nesamostalnog rada

- dodane su posebne šifre za primitke iz inozemstva te je propisano da se za sve primitke iz inozemstva obvezno pod polje „šifra općina/grada rada“ upisuje šifra države u kojoj je primitak ostvaren

III. Ostale izmjene pravilnika vezano uz JOPPD

1. na Obrascu JOPPD neće se morati iskazivati:

- naknade prijevoza i noćenja za učenike koji sudjeluju na natjecanjima, smotrama, izletima, ekskurzijama i drugim odgojno - obrazovnim aktivnostima koje su isključivo u funkciji realizacije nacionalnog kurikulumu i nastavnog plana i programa,

- naknade isplaćene u visini stvarnih izdataka, sukladno odredbama članka 10. točke 11. Zakona o porezu na dohodak i članka 7. stavka 5. Pravilnika o porezu na dohodak, po osnovi službenih putovanja u vrijeme natjecanja i priprema, koje podmiruju neprofitne organizacije - sportski klubovi i savezi sportašima i drugim osobama u sportu, a koji u tim organizacijama ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. Zakona o porezu na dohodak, odnosno primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. Zakona o porezu na dohodak

- ostale naknade troškova vezanih uz službena putovanja koji se sukladno odredbama Zakona smatraju primicima na koje se ne plaća porez na dohodak, osim isplate dnevnica, naknade isplaćene u visini troška prijevozne karte i troška cestarine ukoliko trošak cestarine nije nastao temeljem obavljanja registrirane djelatnosti prijevoza putnika ili tereta.

2. Dnevnice za službena putovanja izdvojeno će se iskazivati na Obrascu JOPPD od troška puta, odnosno noćenja i to do 15. u mjesecu po konačnom obračunu putnog naloga samo ukoliko su stvarno isplaćeni. Ukoliko dnevnicu nije isplaćena do toga roka iskazivat će se do 15. u mjesecu nakon mjeseca stvarne isplate, a trošak prijevozne karte, trošak cestarine i trošak noćenja iskazivat će se do 15. u mjesecu po konačnom obračunu putnog naloga, bez obzira da li je trošak plaćen dobavljaču ili nije, bez obveze naknadnih ispravaka (kada račun stvarno bude plaćen).

3. Pojašnjena je zakonska odredba o tome da su obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa obvezni dostavljati Obrazac JOPPD (o obvezi doprinosa (iz i na osnovice) prema osnovici utvrđenoj temeljem sudske presude prema članku 433.a Zakona o parničnom postupku, nagodbe u tijeku sudskog postupka, nagodbe sklopljene s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mirno rješenje spora, nagodbe sklopljene u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima prema Zakonu o mirenju ili izvansudske nagodbe) Poreznoj upravi na dan pravomoćnosti odluke ili najkasnije slijedeći dan.

4. Onemogućen je unos više mjeseci kod isplata zaostalih plaća

5. Propisano je da su isplatitelji primitaka, odnosno sami porezni obveznici za primitke od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga i primitaka od kamata po vrijednosnim papirima obračunate do 31. prosinca 2014. godine, te za primitke od otuđenja podnositi financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika stečene prije 1. siječnja 2016., dužni Obrazac JOPPD sukladno rokovima i načinu propisanim odredbama Pravilnika o porezu na dohodak

6. Propisano je da se podaci o obračunanim obveznim doprinosima iz osnovice te obračunanom porezu na dohodak i prirezu prije 1. siječnja 2014. godine, a naplaćenim nakon toga datuma, u ovršnom postupku temeljem sudske presude prema članku 433.a Zakona o parničnom postupku, nagodbe u tijeku sudskog postupka, nagodbe sklopljene s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mirno rješenje spora, nagodbe sklopljene u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima prema Zakonu o mirenju u ovršnom postupku, dostavljaju Poreznoj upravi na izvješćima propisanim odredbama Pravilnika o porezu na dohodak

7. Isplatitelji primitaka koji se smatraju dohotkom, a koji ne podliježu obvezi doprinosa, te primitaka koji se u skladu s člankom 9. Zakona ne smatraju dohotkom, odnosno na koje se u skladu s člankom 10. Zakona ne plaća porez na dohodak, a za koje postoji obveza iskazivanja na Obrascu JOPPD, osim korisnika proračuna koji primitke isplaćuju preko jedinstvenog računa državnog proračuna, dužni su, pri isplatama na račun, na nalogima za plaćanje za isplatu navedenih primitaka navesti slijedeće obvezne elemente u polje »poziv na broj platitelja« na nalogu za plaćanje:

67 OIB- GG001 do 365/366 – X

gdje je X

9 - isplata naknade plaće od strane poslodavca

10 - isplata mirovine

11 - isplata dohotka od osiguranja

12 - isplata dohotka od kapitala

13 - isplata dohotka od posebne vrste imovine

14 - dohodak od imovinskih prava

Zakon o doprinosima

Osobe mlađe od 30 godina

Poslodavci koji od 1. siječnja 2015. i nadalje sklope ugovor o radu na neodređeno vrijeme s osobom koja u trenutku sklapanja tog ugovora ima manje od 30 godina života bit će za tu osobu oslobođeni od obveze obračunavanja i plaćanja doprinosa na osnovicu u trajanju do 5 godina. Radi ostvarivanja prava na olakšicu poslodavcima neće biti propisani nikakvi dodatni uvjeti, osim ograničenja propisanog Zakonom o doprinosima, a to je da se ne može koristiti olakšica za osobu s kojom je poslodavac prethodno imao ugovor o radu sklopljen na neodređeno vrijeme.

Doprinosi samostalnih obveznika

Osiguranicima po osnovama obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti utvrđuju dohodak temeljem poslovnih knjiga i to:

- osiguranici po osnovi djelatnosti obrta te domaće radinosti i sporednog zanimanja,
- osiguranici po osnovi djelatnosti slobodnog zanimanja,
- osiguranici po osnovi športaš,
- osiguranici po osnovi djelatnost poljoprivrede i šumarstva,
- osiguranici po osnovi ostale samostalne djelatnosti,
- osiguranici po osnovi djelatnosti slobodnog zanimanja: medicinske sestre, zubotehničara, fizioterapeuta, filmskog radnika, novinara i predstavnika obiteljskog doma,

obveza doprinosa, te mjesečna osnovica i iznosi doprinosa za 2015. godinu će se utvrđivati kao i do sada, odnosno rješenjem Porezne uprave.

Osobe koje će u 2016. godini biti osigurane po tim osnovama će obvezu doprinosa za razdoblje osiguranja od 1. siječnja 2016. godine pa nadalje biti dužne same obračunavati i o tome podnositi Obrazac JOPPD. Odredbama Pravilnika o porezu na dohodak bit će propisane oznake za iskazivanje obveze doprinosa u Obrascu JOPPD za svaku od kategorija navedenih osoba.

Osiguranicima po osnovi:

- samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti porez plaćaju prema paušalnom dohotku i to:
o djelatnost obrta te domaće radinosti i sporednog zanimanja,
o djelatnost poljoprivrede i šumarstva, – djelatnost slobodnog zanimanja i to: novinari, samostalni umjetnici i sportaši – koji prema primicima od djelatnosti porez na dohodak plaćaju po odbitku,
- član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor trgovačkog društva i izvršni upravitelj zadruge,
- svećenik i drugi članovi vjerske zajednice,
- zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija, stranih poslodavaca i u institucijama
Europske unije,
- zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu,

zatečenima u osiguranju na dan 1. siječnja 2015. godine, kao i onima koji su to svojstvo stekli tijekom 2015. godine, Porezna uprava će rješenjem utvrditi obvezu doprinosa, vrste doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi. Novost je da se od 1. siječnja 2015. ovim osiguranicima izdaje jedno („trajno“) rješenje koje će vrijediti kroz čitavo razdoblje

osiguranja odnosno do promjene osnove osiguranja ili do prestanka osiguranja ili do prestanka obveze doprinosa ili do donošenja novog rješenja.

Za razliku od dosadašnjih rješenja koja su se donosila za pojedino obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu) ovo rješenje, s obzirom da se može odnositi i na više poreznih razdoblja, neće sadržavati iznose mjesečne osnovice i doprinosa što ih je obveznik dužan plaćati za određenu godinu, već odredbu o tome da je mjesečna osnovica umnožak iznosa prosječne plaće i propisanog koeficijenta te da se za svaku godinu provedenu u osiguranju primjenjuje mjesečna osnovica što je za tu godinu objavljuje ministar financija, te naziv doprinosa i stope za obračun doprinosa. Obveze doprinosa utvrđene rješenjem evidentirati će se na OIB – u obveznika kao i do sada.

Napominjemo da će iznosi osnovica za obračun doprinosa bit objavljeni Naredbom što će je donijeti ministar financija. Radi informiranja ove kategorije osiguranika o njihovim obvezama, na Internet stranicama Porezne uprave bit će objavljeni iznosi mjesečnih osnovica i doprinosa za 2015. godinu.

Za osiguranike po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi obveza doprinosa, te mjesečna osnovica i iznosi doprinosa za 2015. godinu će se utvrđivati kao i do sada, odnosno rješenjem Porezne uprave, koje će se donositi po utvrđenom statusu u osiguranju.

Osobama koje će u 2016. godini biti osigurane po tim osnovama obvezu doprinosa za razdoblje osiguranja od 1. siječnja 2016. pa nadalje rješenjem će utvrđivati Porezna uprava, a to će se rješenje donositi po isteku godine na koju se odnosi, odnosno u 2017. godini za 2016. godinu. Do donošenja rješenja ovi osiguranici biti će u obvezi tijekom 2016. godine plaćati predumove doprinosa.

Osiguranicima po osnovama:

- poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te
 - šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva,
- osiguranik po osnovi poljoprivrede,
- produženo mirovinsko osiguranje,
- osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva,
- osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi,
- član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu,
- stranac,
- član obitelji stranca.

u 2015. godini i u narednim godinama, obveza doprinosa će se utvrđivati kao i do sada, odnosno Porezna uprava će rješenjem utvrđivati mjesečnu osnovicu i iznose doprinosa, a to će se rješenje donositi za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu).

Obveznicima doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti koji od druge djelatnosti sukladno propisima o porezu na dohodak utvrđuju dohodak kao razliku poslovnih primitaka i izdataka ili sukladno propisima o porezu na dobit od druge djelatnosti utvrđuju dobit, te doprinose plaćaju prema godišnjoj osnovici, mijenja se načinu utvrđivanja te obveze, odnosno godišnju osnovicu i iznose doprinosa za 2015. godinu (koja će se utvrđivati u 2016. godini) neće rješenjem utvrđivati Porezna uprava, kao što je dosada bio slučaj, već sam porezni obveznici.

navedeno znači da:

– obveza doprinosa prema godišnjoj osnovici za 2014., koja se ima obračunati u 2015. godini, obračunava se prema propisima važećima za 2014. godinu, odnosno ovu obvezu će rješenjem u 2015. godini utvrditi Porezna uprava,

– obveza doprinosa prema godišnjoj osnovici za 2015., koja se ima obračunati u 2016. godini, obračunava se prema propisima važećima za 2015. godinu, odnosno ovu obvezu će u 2016. godini biti dužni obračunati sami obveznici doprinosa.

Za obveznike koji, prema propisima o porezu na dohodak, od druge djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku zadržava se dosadašnji način utvrđivanja obveze doprinosa, pa im iznos godišnje osnovice, vrste i godišnje iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi i nadalje utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

3. Novi način normativnog uređenja postupka provedbe plaćanja doprinosa

S obzirom da dana 1. srpnja 2015. godine prestaje važiti Uredba o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa temeljem radnog odnosa (Narodne novine, broj 49/2012, 31/2014). odredbama Pravilnika o doprinosima bit će detaljnije uređen postupak provedbe plaćanja doprinosa.

Ove odredbe stupit će na snagu 1. srpnja 2015. godine i jedina novost koja se odnosi na provedbu plaćanja doprinosa, u odnosu na Uredbu, jest da će, osim sadržaja obveznih elemenata na nalogima za plaćanje za isplatu plaće biti propisan i sadržaj obveznih elemenata za plaćanje za isplatu primitaka prema kojima se utvrđuje obveza doprinosa (drugi dohodak).

Zakon o igrama na sreću

- Vraćamo dio novca općinama, gradovima i županijama: Propisuje se oporezivanje svih dobitaka od igra klađenja, umjesto dosadašnjeg oporezivanja dobitaka iznad 750 kuna. Novcem od oporezivanja igara na sreću kompenzirat će se manjak u lokalnim proračunima.

U Prijedlogu pravilnika se kao novina propisuje obvezna dostava elektroničkim putem (korištenjem sustava elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna) mjesečnih obrazaca za priređivanje lutrijskih igara, igara u casinima, igara klađenja i igara na automatima, propisanih odredbama Zakona o igrama na sreću (Narodne novine, 87/09, 35/13, 158/13, 41/14). Cilj ove promjene je ubrzanje i pojednostavljenje komunikacije poreznih obveznika s Ministarstvom

financija, Poreznom upravom. Pravilnikom će biti propisane i određene promjene u sadržaju obveznih obrazaca za konačni mjesečni obračun naknade od priređivanja lutrijskih igara, igara u casinima, igara klađenja i igara na automatima.

Također, odredbama novog Pravilnika propisat će se i obveza podnošenja obrazaca za obračun godišnje naknade od priređivanja igara u casinima, igara klađenja i igara na automatima, sadržaj tih obrazaca te obveza njihove dostave putem elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna.

Vežano uz doneseni Zakon o izmjeni Zakona o igrama na sreću (Narodne novine, br. 143/14), koji stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine, kojim je promijenjena odredba kojom se propisuje oporezivanje dobitaka od igara klađenja, u novom pravilniku biti će propisan i novi sadržaj obrasca Konačno mjesečno izvješće o obračunanom i uplaćenom porezu na dobitke od priređivanja igara klađenja.

Priređivači igara na sreću obvezni su navedene mjesečne obrasce dostavljati putem elektroničkog servisa ePorezna od 1. veljače 2015. godine (mjesečna izvješća za siječanj 2015.).

Zakon o poreznoj upravi

- Racionalizacija Porezne uprave: Dodatno se uređuju odredbe nužne za provedbu efikasne reorganizacije te se precizira podjela poslova između ustrojbenih jedinica Porezne uprave, ali se omogućuje i dodjeljivanje posebnih statusa pojedinim poreznim obveznicima u svrhu promicanja dobrovoljnog ispunjenja obveza.

ZAKLJUČAK

Porezni sustav RH nikada prije nije doživljavao ovako velik broj i toliko značajne promjene kako je to bilo početkom godine, što zbog duge recesijske krize, što zbog skorih izbora.

Uočena je suradnja zakonodavca sa obveznicima, puno propisa je usklađeno sa Direktivama EU, a na nama izvršiteljima je da iste dobro proučimo i primijenimo, no uvijek u strahu da nam nešto ne promakne.